

Sprawozdanie
z realizacji zadania pn: „My, GLOBALNI, za klimat odpowiedzialni!”
w ramach umowy nr WFOŚ/D/III-30/4708/2020 z dnia 15.10.2020 r.

Opis zadania

Zmiana klimatu nie jest zjawiskiem abstrakcyjnym, przyczyniamy się do jej postępowania i odczuwamy jej konsekwencje. Jesteśmy częścią świata opartego na współzależnościach, dlatego nie możemy biernie czekać i musimy działać. Zrozumienie zaś globalnych współzależności i konsekwencji zmiany klimatu w różnych kontekstach ekonomiczno-społecznych i geograficznych stanowi motywację do podejmowania działań skierowanych na ochronę naszej planety. Edukacja ekologiczna jest niezwykle ważna w uświadamianiu potrzeby i konieczności ochrony środowiska. Kształtowanie zdolności dostrzegania procesów zachodzących w otaczającym środowisku i ich wartościowania, kształtowania umiejętności łączenia przyczyn ze skutkami środowiskowymi zachodzących procesów, kształtowanie postaw proekologicznych oraz wrażliwości na środowisko, a także wzrost świadomości ekologicznej dzieci i rodziców były głównymi celami projektu. Celem przedsięwzięcia było także pokazanie możliwości indywidualnego i zbiorowego działania na rzecz ochrony klimatu w najbliższym otoczeniu i globalnie poprzez zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów i uczennic w zakresie krytycznego myślenia, rozumienia globalnych współzależności, wyznaczania celów, współpracy w grupie, wdrożenie modelowych rozwiązań i edukację we współpracy ze społecznością.

Projekt obejmował grupę uczniów szkół podstawowych na terenie gminy Smętowo Graniczne. Priorytetowym zadaniem projektu jest propagowanie aktywnych form edukacji ekologicznej wśród uczniów, rodziców i społeczności lokalnej oraz wzrost odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego poprzez umożliwienie dzieciom kontaktu z naturą. Działania projektu znacznie wykraczały poza środowisko wychowawcze dzieci, dając możliwość zdobycia przez uczniów szerokiej wiedzy na temat ochrony środowiska.

W ramach projektu poprzez poszczególne zadania promowany był styl życia zgodny z naturą. Metody i formy edukacji były skierowane na otoczenie przyrodnicze. Poprzez poszczególne zadania projektowe promowany był styl życia zgodny z naturą.

W trakcie realizacji przedsięwzięcia uczniowie zdobyli wiedzę na temat środowiska naturalnego, zagrożeń spowodowanych antropopresją w miejscu zamieszkania, w Polsce i na świecie oraz skutkach tych zagrożeń w taki sposób, aby przyswojony zasób wiadomości zachęcał ich do poszukiwania własnych rozwiązań w zakresie jego ochrony.

Uczniowie zapoznali się także z międzynarodowymi założeniami dotyczącymi zrównoważonego rozwoju środowiska.

Uwieńczeniem realizacji projektu była impreza – festyn ekologiczny podsumowujący całość realizowanej tematyki.

W czasie realizacji zadania stosowane były różne metody i formy pracy rozwijające samodzielność uczniów w rozwiązywaniu problemów, uczące współdziałania w grupie i odpowiedzialności, rozwijające kreatywność oraz wzmacniające wiarę we własne siły.

Proces edukacyjny wykraczał poza edukację formalną i opierał się na wykorzystaniu aktywnych metod nauczania.

Realizacja zadania

Zgodnie z harmonogramem zrealizowano zajęcia edukacyjne:

1. „Razem dla klimatu!” - opracowanie scenariuszy i przeprowadzenie zajęć na temat przyczyn i konsekwencji zmiany klimatu w kontekście lokalnym i globalnym.
2. Udział w akcjach:
  - „Lokalne sprzątanie świata”
  - „Ekologiczny Pierwszy Dzień Wiosny”
  - „Dzień Ziemi”
  - „EKO KALENDARZ - WAŻNA DATA !!!”
  - zbiórki karmy na potrzeby schroniska dla bezdomnych zwierząt
  - zbiórki nakrętek
  - zbiórki elektrośmieci „Szkole pomagamy i Świat oczyszczamy”
    - ✓ w bieżący roku szkolnym zebrano 9295 kg
  - zbiórki baterii
    - ✓ zebrano 120 kg baterii
  - zbiórki makulatury
    - ✓ zebrano 500 kg makulatury
  - zbiórki telefonów komórkowych w celu przekazania ich do Fundacji Nasza Ziemia
    - ✓ zebrano 10 kg telefonów
3. „Ekolodzy to my”- wypracowanie praw i obowiązków ekologa.
4. Przeprowadzenie wśród uczniów gminy ankiety zachowań proekologicznych.
5. Przeprowadzenie warsztatów stacjonarnych:
  - 2 x „Dekada bioróżnorodności”
  - „Jaskółki na księżycu - czyli, jak ptaki dokonują niemożliwego”
  - „Bioróżnorodność w rolnictwie i zdrowe odżywianie”
  - „W krainie białych niedźwiedzi - poznajmy ją, nim zniknie”
  - „Z drzewami na Ty - wpływ drzew na życie i klimat”
  - „W słowach kilku o dobrym wilku”
  - „W poszukiwaniu autorytetu - przeludnienie, zanieczyszczenie środowiska i niszczenie lasów deszczowych”
  - 4 x „Niebo spada nam na głowy! Czyli kto ma rację w sporze o ekologię?”

6. Przeprowadzenie warsztatów online:
  - 4 x „Niska emisja”
  - 3 x „Ziemia – nasza Planeta”
  - 4 x „Obywatele z ekoinicjatywą”
7. Udział w webinarium „Lekcja z klimatem”
8. Przeprowadzenie konkursów:
  - konkurs plastyczny „Świat oczami młodych – Ratujemy klimat!”
  - konkurs plastyczny „Myśl ekonomicznie, żyj ekologicznie”
  - konkurs plastyczny „Śmieciowy potwór”
  - konkurs na film krótkometrażowy „Przyroda u Twoich drzwi”
  - konkurs plastyczny „Opakowanie świątecznego prezentu”
  - konkurs konstrukcyjny „Budowa turbiny wiatrowej”
9. Zajęcia w terenie:
  - lekcje terenowe
  - 2 x warsztaty terenowe „ Drzewa otwartych krajobrazów” (68 uczniów)
  - wycieczki dydaktyczne
    - ✓ wycieczka do Ogrodu Botanicznego we Wrocławiu (11 uczniów)
    - ✓ wycieczka do Ogrodu Japońskiego we Wrocławiu (11 uczniów)
    - ✓ wycieczka do Ogrodu Zoologicznego we Wrocławiu (11 uczniów)
  - 2 x turnus 5 dniowy szkolenia ekologicznego w ramach Zielonej Szkoły w Schodnie (33 uczniów)
  - turnus 5 dniowy szkolenia ekologicznego w ramach Zielonej Szkoły w Szymbarku (17 uczniów)
  - turnus 5 dniowy szkolenia ekologicznego w ramach Zielonej Szkoły w Leśnej Hucie (21 uczniów)
  - 2 x turnus 5 dniowy szkolenia ekologicznego w ramach Błękitnej Szkoły we Władysławowie (30 uczniów)
10. Zorganizowanie wystaw:
  - „Jak długo żyją śmieci?”
  - „Czyste powietrze – zdrowy człowiek”
  - „Naturalne oczyszczacze powietrza”
  - „Dzień Ziemi 2021”
11. Zakup materiałów i pomocy dydaktycznych, np.:
  - artykułów papierniczych i plastycznych
  - toreb bawełnianych
  - drewna i artykułów metalowych do budowy karmników
  - gier planszowych i gry wielkoformatowej plenerowej z zakresu wiedzy o ekologii
  - chust animacyjnych
  - tablic ekspozycyjnych do prezentacji prac uczniów i wystaw
  - przenośnych zestawów (stoły i ławki) do zajęć w plenerze
  - pojemników do segregacji odpadów
  - pojemnika na nakrętki.

12. Utworzenie ścieżki edukacyjno – przyrodniczej.
13. Utworzenie ścianki edukacyjnej do segregacji odpadów.
14. Pozyskanie od sponsorów książek, publikacji i innych materiałów z zakresu wiedzy o ekologii do utworzenia BIBLIOTEKI EKOLOGICZNEJ
15. Festyn ekologiczny pn: „My, GLOBALNI, za klimat odpowiedzialni!”

Uwieńczeniem realizacji projektu była impreza – **festyn ekologiczny** podsumowujący całość realizowanej tematyki.

Ekologiczny Festyn był niepowtarzalną szansą na bezpośrednie spotkanie z uczniami i mieszkańcami naszej gminy, by przekazać im cenną dawkę wiedzy z zakresu ekologii. Celem imprezy była przede wszystkim edukacja proekologiczna, uświadomienie jak ważną rolę w życiu człowieka odgrywa czysta ziemia i środowisko, jakie są sposoby zapobiegania zanieczyszczenia naszej planety oraz co należy robić, aby na co dzień dbać o przyrodę, która nas otacza. Spotkanie było świetną okazją, by zwiększyć "naszą ekologiczną świadomość".

Z pewnością oferta zajęć wpłynęła na kształtowanie właściwych postaw dzieci wobec środowiska przyrodniczego oraz odpowiedzialności za jego stan a także na mobilizowanie mieszkańców do wzięcia udziału w edukacji ekologicznej.

W programie pikniku przewidziano moc ekologicznych atrakcji dla dzieci. Piknik uatrakcyjniły również liczne animacje dla najmłodszych o tematyce ekologicznej, m.in. nauka tworzenia eko-ozdób, malowanie twarzy, zabawy z chustą animacyjną i wiele innych.

W programie pikniku znalazły się:

- warsztaty ekologiczno-przyrodnicze
- warsztaty twórczego recyklingu
- warsztaty malowania eko-toreb
- warsztaty wikliny papierowej
- warsztaty malarskie
- budowanie karmników
- pieczenie ciasteczek
- akcja „Sadzonki do rozdania za EKO DZIAŁANIA”
- wystawa roślin ozdobnych
- „Pokaz talentów”
- „Koło fortuny”
- zbiórka elektrośmieci
- malowanie twarzy
- gry i zabawy ruchowe
- konkurs zręcznościowy UPCYCLINGOWY TRIATHLON
- zbiórka nakrętek na cel charytatywny
- i wiele innych atrakcji.

Były więc warsztaty pokazujące jak zrobić coś z niczego, zajęcia z robotyki, warsztaty malowania figurek gipsowych, warsztaty uczące prawidłowej segregacji odpadów jak również poruszające problem zaśmiecania otaczającego nas środowiska.

Warsztaty malowania Eko Torby to nie tylko kreatywna zabawa, ale również zwiększanie świadomości ekologicznej dzieci i dorosłych. Gotową torbę można było zabrać do domu, gdzie będzie uprzyjemniać chodzenie po zakupy i przypominać o przestrzeganiu zasad ekologii. W czasie trwania pikniku powstało 315 oryginalnych toreb ekologicznych.

Podczas pikniku była możliwość oddania makulatury, baterii, telefonów komórkowych i tabletek w zamian za roślinkę. Zebraliśmy 500 kg makulatury, 120 kg baterii i 10 kg telefonów komórkowych.

Można było zobaczyć wystawę roślin ozdobnych oraz uzyskać praktyczne rady, dotyczące hodowli tych roślin.

Podczas trwania imprezy zaprezentowane i wystawione zostały prace uczniów.

Uwagi do realizacji zadań

Realizacja projektu była bardzo trudna nie tylko ze względu na tematykę, ale i na czas, w którym przyszło go realizować.

W związku z zaistniałymi problemami planowej realizacji założonych w programie projektu działań, nie wynikającymi z naszej winy – pandemia, nauka zdalna, wprowadzone obostrzenia, plan pracy uległ zmianie i cały czas podlegał modyfikacji. Zaplanowane przez nas edukacyjne ekologiczne działania zostały ograniczone lecz w miarę możliwości zostały zrealizowane. Termin realizacji uległ przesunięciu. Zostały ograniczone wyjazdy i wyjścia, wycieczki. Zmodyfikowano nazwy zajęć.

Odkładaliśmy, przekładaliśmy, zmienialiśmy terminy i liczyliśmy na zniesienie obostrzeń. W związku z niepewnością co będzie dalej, czy możliwe będą zajęcia grupowe, wyjazdy, wycieczki postanowiliśmy wyjść temu naprzeciw i spróbować znaleźć choć małe rozwiązanie problemu. Zakupiliśmy przenośne zestawy - stoły i ławki żeby zajęcia projektowe odbywały się poza zamkniętym obiektem (budynkiem) na świeżym powietrzu, aby możliwe było zachowanie dystansu społecznego. Stoły i ławki będą w przyszłości wykorzystane, posłużą na długie lata i będą miejscem do pracy z dziećmi i różnych działań ekologicznych. Wykorzystane zostały także podczas zaplanowanych warsztatów w programie „Ekologicznego festynu”.

Bardzo poważnie i rozważnie planowaliśmy wydatki. Zakupione tablice suchościeralne magnetyczne (mobilne) służyły i będą służyć do ekspozycji prac dzieci a dzięki wygodnym kółkom umożliwiają szybką zmianę miejsca ekspozycji.

Szukaliśmy sponsorów, cieszyliśmy się z każdego „daru”, zdobyliśmy pokaźny księgozbiór do Biblioteki Ekologicznej, czy też gry dydaktyczne i inne materiały. W ten sposób pozyskaliśmy także drobne nagrody dla uczestników organizowanych przez nas konkursów.

Zakupiliśmy 11 tablic edukacyjnych do utworzenia ścieżki ekologicznej. Jest to wyjątkowe i autorskie opracowanie firmy Mentor sp.j. Tablice były przeznaczone dla edukatorów i nauczycieli, jako doskonałe i ciekawe uzupełnienie zaplecza dydaktycznego.

Zakupiliśmy drewno konstrukcyjne, aby je zamontować a czynności te wykonaliśmy we własnym zakresie, przy znacznym wkładzie pracy rodziców naszych uczniów. W ten sposób powstał „Plac Zielony” – miejsce wypoczynku a zarazem ścieżka edukacyjna ze strefą ekorelaksu.

Zakupiliśmy kolorowe pojemniki na odpady w celu praktycznej nauki segregacji śmieci.

Tablice suchościernalne i tablice edukacyjne posłużą w trakcie zajęć oraz wydarzeń na otwartym powietrzu.

W czasie pandemii nie chcieliśmy rezygnować z edukacji ekologicznej, nauczyciele prowadzili online lekcje, zajęcia na temat przyczyn i konsekwencji zmiany klimatu w kontekście lokalnym i globalnym.

Osiągnięty efekt ekologiczny

Realizacja zaplanowanych działań przyczyniła się do osiągnięcia następujących efektów:

- nastąpiło nabycie lub podniesienie poziomu świadomości ekologicznej dzieci
- nastąpiło zaangażowanie dzieci i ich rodziców w wykonywanie dodatkowych zadań na rzecz szkoły i środowiska
- nastąpiło aktywizowanie rodziców w przedsięwzięcia służące szkole i społeczności
- nastąpiło rozwijanie zainteresowań i zdolności dzieci
- nastąpiło zacieśnianie więzi emocjonalnej rodziców ze swoimi dziećmi poprzez atrakcyjne spędzanie wolnego czasu
- nastąpiła promocja szkoły w środowisku lokalnym

Jesteśmy przekonani, że uczniowie będą się dzielić wiedzą ze swoimi rówieśnikami, zwracać uwagę na niewłaściwe zachowanie również osobom dorosłym. Ich proekologiczne zachowanie będzie naśladować rodzeństwo, krewni, przyjaciele i znajomi. Będą także sami inspirować kreatywne działania w zakresie ochrony środowiska.

Uważamy, że podjęte przez nas działania wpłynęły znacząco na zmianę postaw dzieci, rodziców, społeczności lokalnej. Teraz każde dziecko wie, co to jest niska emisja i co jest jej przyczyną. Zdobyta w projekcie wiedza na temat zagrożeń związanych z emisją pyłów i szkodliwych gazów dla środowiska może spowodować zanik niepożądanych zachowań szkodzących środowisku, wszak potrafią wpływać na zachowania rodziców. Mamy nadzieję, że w przyszłości uczestnicy projektu będą żyli „w zgodzie z przyrodą i samym sobą – poznawali jej piękno, szanowali prawa nią rządzące i chronili od degradacji.

Wskaźniki realizacji zadania

Adresatami projektu byli nauczyciele, dzieci i młodzież szkół podstawowych gminy objętej zasięgiem realizacji. W projekcie wzięło udział prawie 400 dzieci i 50 nauczycieli. Liczba adresatów pośrednich jest trudna do wyliczenia. Szacujemy, że podczas pikniku ekologicznego treści prezentowane trafiły do co najmniej 400 uczestników. Dzieci poznały ogólne treści o przyrodzie i grożących jej niebezpieczeństwach, poprzez kontakt z nią, obserwowanie, przeżywanie i działanie. Rodzice jako współuczestnicy programu uczestniczyli w większości przedsięwzięć i wspólnie z nauczycielami przygotowują dzieci do życia zgodnie z zasadami ekologii.

Niemierzalny efekt ekologiczny projektu

Przewidujemy, iż nabyta wiedza jest wdrażana w społecznościach lokalnych, z których pochodzą adresaci projektu. Jesteśmy przekonani, że uczniowie będą się dzielić wiedzą i doświadczeniami ze swoimi rówieśnikami, będą zwracać uwagę na niewłaściwe zachowanie również osobom dorosłym. Ich proekologiczne zachowanie będzie naśladować rodzeństwo, krewni, przyjaciele i znajomi. Będą także sami inspirować kreatywne działania w zakresie ochrony środowiska. Poprzez zmianę drobnych, codziennych nawyków i zwiększanie świadomości w zakresie ochrony środowiska, możemy znacznie złagodzić zachodzące zmiany klimatyczne, m.in. zapobiegać emisji dużych ilości gazów cieplarnianych do atmosfery. Pierwszym krokiem mogą być małe działania oraz inicjatywy inspirujące swoje bliższe i dalsze otoczenie, a także lokalne społeczności, mogą realnie wpływać na nasze codzienne nawyki i zachęcać do zmiany stylu życia, który stanie się bardziej przyjazny środowisku.

Mamy nadzieję, że cel został osiągnięty i społeczność uczniowska ma klimatyczną świadomość. Uczniowie wiedzą czym jest zmiana klimatu, dostrzegają jej skutki na poziomie lokalnym i globalnym i potrafią chronić klimat.

Projekt został zrealizowany zgodnie z założeniami, natomiast zaplanowane efekty ekologiczne i wskaźniki osiągnięte w trakcie jego realizacji.

UPOWSZECHNIANIE INFORMACJI O DOFINANSOWANIU ZADANIA ZE ŚRODKÓW WFOŚiGW W GDAŃSKU ORAZ PROMOCJA PROJEKTU

- Wszyscy uczestnicy zadania zostali poinformowani, iż zadanie „My, GLOBALNI, za klimat odpowiedzialni!” jest dofinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku; w miejscach realizacji zajęć widniały informacje z logo WFOŚiGW w Gdańsku
- Umieszczenie logo WFOŚiGW i informacji o dofinansowaniu zadania przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku na tablicach edukacyjnych i ekspozycyjnych, stołach, zaproszeniach i plakatach
- Umieszczenie informacji o dofinansowaniu zadania przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku na stronach szkolnego dziennika elektronicznego Librus
- Udostępnianie informacji o dofinansowaniu zadania przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku i logo WFOŚiGW na profilu FB Szkoły, Gminy
- Umieszczenie niniejszego sprawozdania (opis zadania z osiągniętym efektem rzeczowym i ekologicznym wraz z informacją o dofinansowaniu zadania ze środków WFOŚiGW i logo) na stronie internetowej Szkoły

Koordynator projektu

Maria Mielke